

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu, Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Mesia

(s.) „Mărire întru cei de sus lui D-zeu, pe pământ pace și între oameni bunăvoire”.

Cântarea aceasta de slavă a îngerilor din pragul sălașului dela Vifleem colindă de aproape două mii de ani în largul cuprins al pământului chemând popoarele la pace și bunăvoire întru mărirea lui D-zeu, Tatăl nostru al tuturor. Și nicăiri pe scoarță plină de răni a acestui pământ chemarea îngerească nu și-a aflat încă cuibul cald al statorniciei.

Slava lui Dumnezeu rătăcește și astăzi în hotarale nemărginite ale pământului fără să aibă unde să-și plece capul, iar pacea și bunăvoirea stau departe surghiunite în zările necunoscutului. Lumea geme încă chinuită de rănilor cicatrizate ale trecutului vioros și mult dorita reconvalescență își amână tot mai mult recreatoarea înstăpânire. Temețiile statelor sunt încă șubrede din pricina sdruncinărilor uriașe îndurate. Flacări întârziate izbucnesc amenințătoare din ruinele incendiului încă nepotolit al războiului de ieri. Patimile se frământă încordate și în sufletul maselor clocote pretutindeni prisosul urei, a neîncrederii, a zavistiei și, în multe împrejurări, porniri haine de destrămare a tot ce viază pe fața pământului.

Flacăra divină a iubirii lui Christos abia mai licărește sfoasă și umilă în adăpostul bisericilor și a propovedaniei cărților sfinte, în realitatea vieții însă sufletele sunt reci și înghețate, năruite de nămolul patimilor multe și vremelnice.

Căldura iubirii lui Christos s'a topit în vampa acestor patimi ca ceara de fața focului. Mărirea lui D-zeu a pierit precum pierе fu-mul.

Lipsind din sufletele oamenilor căldura iubirii acesteia nici pacea nu se poate sălășlui pe fața pământului.

A zidi temelțiile unei păci statornice între oameni fără D-zeu este o utopie. Neamurile cari cred că-și pot orândui rosturile vieții lor de stat fără credința în D-zeu și iubirea lui Christos își clădesc capiști amăgitoare cari le duc la peire. Tara care nesocotește factorul cel mai puternic de conservare, religia, mai curând sau mai târziu se va ruina cu desăvârșire, pentru că însăși legea inexorabilă a naturii condiționează trăinicia unui organism dela tăria substratului său moral, pe care este zidit.

Nu mulțimea masselor viețuitoare, nici forța brahială supusă totdeauna unor condiții de relativitate constituie puterea unui neam sau unui stat, ci cimentul caracterului moral colectiv, care este inexpugnabil.

Binecuvântarea păcii binefăcătoare nu poate coborî acolo unde clocote viforul nesfârșitelor războiri, iar unde nu este pace se ofilește cultura, industria, economia și tot progresul și bunăstarea cetățenilor. O țară fără pace e asemenea bolnavului care toată energia vitalității sale și-o mistue într-o luptă desperată pentru menținerea șubredei sale existențe.

Străduința nivelărilor sociale nu poate oferi garanță de succes dacă nu isvorăște din marile principii de dreptate socială ale legii lui Christos. Lipsită de această curățenie morală orice intenții de refacere, cu gânduri ascunse, își fărâmițează truda în cheltuirea zadarnică a energiilor și rezultatul este negativ.

Isus Mântuitorul a fost cel dintâi care a înțeles în toată plenitudinea ei această mare filosofie a vieții. Isus a fost cel dintâi care a cristalizat în concepțiile sale divine principiul echilibrului social, a egalității între oameni și a dreptății sociale pe temeiul moral al iubirii.

Poporul nostru românesc în tot cursul evoluției sale istorice a fost un reprezentant tipic al concepțiilor acestora de viață. Și dacă

lungile veacuri de obidă au atentat de nenumărate ori la curățenia sufletului acestui neam și au isbutit să samene multă neghină în cuprinsul hotarilor sale, în adâncurile sale acest suflet a rămas fără de prihană, sănătos și integru, încălzit pururea de flacăra curată a idealelor propoveduite de Isus, credința nestrămutată în dreptatea lui D-zeu și iubirea milostivă a lui Christos. Aceste atribuții ale sufletului românesc, temelie de ciment a moralei sale creștine, au împrumutat acestui popor forța inexpugnabilă, care l'a strecurat teafăr prin valurile otrăvite ale trecutului său de suferințe și l'a călăuzit la izbânda dorințelor sale juste. Pentru că aceste doriri au fost totdeauna întemeiate pe legea divină a dreptății sociale.

Iar dacă astăzi toată alcătuirea cadrului în care și-a prins acest popor rosturile sale pare multora șubredă și amenințată cu sdruncinare din cauza multelor păcate ale singuraticilor pescuitori în apa tulbure și a nenumăratelor porniri centrifugale ale străinilor pripășiți în această țară, temerea aceasta este o simplă sinamăgire.

Un popor care în cursul zecilor de veacuri de opresiune și tentațiuni a putut desvolta o energie atât de uriașă pentru păstrarea integrității sale și a cheltuit atâta prisos de muncă edificatoare, care l'a oțelit peste măsură, nu poae fi expus peirii.

Morala creștină care zace și astăzi ca temelie de granit la baza sufletului masselor acestui neam e o garanță că vitalitatea acestui popor este în deplină și sănătoasă înflorire.

Multele năpăstuii ce ne pasc pe toate poteciile sunt numai neghină sămănată în ogoarele noastre de dușmani.

Nouă celor de astăzi ne revine îndatorirea de a curăți neghinele pentru ca sufletul neaos și integru al neamului să-și revindice toate atribuțiile sale glorioase din trecut pentru renașterea viitorului.

Aceasta reclamă însă reintronarea moralei lui Hristos pe toate terenele vieții publice. Logica de fier a evoluției istorice mărturișeste limpede că un popor sau o țară numai până atunci își poate menține superioritatea și stăpânirea până când acest popor nutrește neclintit credința în D-zeu, iar țara are ca temelie morala credinței acesteia.

Lipsa ei a răsturnat tronuri și împărății, a

sfârticat idolii privilegiilor îngrădite veacuri întregi cu fărădeleși și nedreptăți, a năruit sisteme întregi de alcătuiți soicale și ea va trebui să sugrune și lăconia capitalismului care caută cu mijloacele sale, protivnice moralei divine eterne, să pună stăpânire pe rosturile neamului nostru.

Sufletul neprihănit al neamului va reacționa cu absolută siguranță. Așteptăm cu încredere această reacțiune care să deschidă și pe seama patriei noastre și a neamului nostru o epocă nouă de mărire, în spiritul glorios al geniului nostru național.

De ieslea modestă a Mântuitorului să se apropie astăzi fiecare fiin al neamului și din povețele ei minunate să învețe îndrumările cele noi pentru binele obștesc al neamului și al patriei. Apostolia evangheliei lui Christos sădească în sufletul nostru al tuturor flăcării curată a credinței în D-zeu și a iubirii lui Christos, singura forță care ne-a vindecat ranele biciului din trecut și ne garantează pacea binefăcătoare pentru viitor. Sub pavăza legii lui Christos vom putea grăi pururea cu cuvintele prorocului: „Când D-zeu este cu noi cine poate fi împotriva noastră?”

Rugăciune.

*Puternice Părinte! Din ceruri ne trimite
Pe slavă și mărire al tău cuvânt iubit,
Și nu-lăsa creștinii cu sufletele smerite
Să cadă în vâltoarea păcatului scârbit.*

*Tu fă a noastre inimii locaș de rugăciune
Iar mințea noastră fă-o un eleșteu curat
Și sufletul îndeamnă-l numai la fapte bune,
Ferește-ne, Tu, Doamne în lume de păcat.*

*Ispita îndemnătoare, Tu dela noi alungă
Și apără Tu, Sfinte, pe păcătosul rob
Ca furturi și omoruri pe el să nu-l ajungă
Cum nu ajunge ploaia peste lipan un bob.*

*Și nu lăsa Tu, Doamne, ca aste rugi să fie
Acum și'totdeauna spre ceruri în zadar,
Căci noi smeriți, din suflet ne închinăm toți ție
A cărui bunătate și milă n'au hotar.*

Vasile Mailat

Peștera dela Vifleem

S'au împlinit 1923 ani, de când peștera simplă dela Vifleem s'a luminat în întunerecul nopții de razele luminoase ale stelei, care a călăuzit pe cei trei Magi, însă mai luminată s'a făcut aceea peșteră prin faptul, că atotputernicul a descins din măreția Sa Cerească prin persoana Fiului său, ca să aducă pe pământ pace și 'ntre oameni bunăvoire. Cetele îngeresti au coborât din slavă vestind venirea Mântuitorului pe pământ: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, pe pământ pace, între oameni bunăvoire“, chemând pământeni, reprezentati prin Magii Înțelepți și păstorii adecă păturile sociale, de sus până jos, ca săprinească harurile binefăcătoare ale păcii cerești, adusă pe pământ.

Peștera Vifleemului este deci locașul, unde s'a scris pacea cea eternă, între Atotputernicul-Creator și oamenii de pe pământ.

Câte păciuri s'au făcut înainte și după venirea Mântuitorului pe pământ. Toate aceste însă n'au avut însămnătatea păcii dela Vifleem ori cât de mari au fost ele.

Chiar după războiul mondial, purtat în zilele noastre, s'au scris multe păciuri în palate sonoroase, ca să-si aivă fiecare pace numirea separată în istorie, dar care dintre aceste se poate asemăna cu pacea scrisă în peștera Vifleemului?

Adevărata pace, care poate să liniștească sufletele omenești, este pacea Mântuitorului, care nivelează toate asperitățile sociale, naționale, ba chiar universale. Dacă în numele Mântuitorului s'ar face toate judecățile omenești atunci am putea nădăjdi că s'ar ajunge la pacea cea eternă, pentru care a descins Mântuitorul pe pământ, folosind sabia evanghelică a Mântuitorului.

Trăim zile mari, când cutremure s'gduie numai sufletele ci și materia pământului, când se ciocnesc atâtea interese sociale, naționale și politice. În această mare neliniște și sbucium sufletesc cine ar fi să nu dorească pacea cea aducătoare de bine și edificatoare a tuturor lucrurilor bune și folositoare.

Ca să se coboare între noi muritorii, linistea să intrăm în peștera Vifleemului să subscriem pacea eternă care ne aduce adevărata mântuire, adevărata pace și între oameni bunăvoire.

CORNEL GEORGEA

preot

Mos-Ajun

*Boabe de mărgăritare,
Printre crengi pierdute 'n ceață
Luna 'ncet la geam apare
Licărind pe flori de ghiată.*

*Lângă pat, jos, în căsuță,
Mama plânge despletită
Pe copila cea drăguță
Între îngeri adormită...*

*... Dar ce zgomot e în tindă?
Inima-i stă să se rumpă!
Vin copiii de coandă.
Vin la soră lor cea scumpă, —*

*Lărmuind cu bucurie
Bat în geam, fac zarvă multă,
Râd cu hohot, făr' să știe
Că fetița nu-i ascultă...*

*Iar prin crengi pierdute 'n ceață
Luna trist la geam apare
Și lucesc pe flori de ghiată
Boabe de mărgăritare...*

ST. O. IOSIF.

Insultarea celor sfinte

Nr. 5821. — Sfântul Sinod al Sfintei Biserici Autocefale Ortodoxe Române sub Nr. 450—923 a dat tuturor Episcopilor următorul circular:

Printre deprinderile rele ale poporului nostru dreptcredincios, este una, care le întrece pe toate: Insultarea celor Sfinte cu tot felul de expresiuni murdare.

Și această deprindere e cu atât mai mult înrădăcinată, cu cât observăm, că nu numai oamenii simpli și fără cultură o au, dar vai! — se găsesc și oameni, cari adeseori sunt toba de carte, stând pe o treaptă socială, de unde sunt puși să dea pildă și să facă educație poporului. În sfârșit este o deprindere, care ne coboară în ochii lumii sub treapta de civilizație pe care pretindem că stăm, și în același timp o deprindere care hărăzește mun-

cei vecinice pe cei ce o au, pentru că tot păcatul și hula se vor ierta oamenilor, iar hula care este împotriva Duhului Sfânt, nu se va ierta oamenilor. (Mat. XII. 31).

Neîndoios, că în fața unei astfel de chestiuni noi nu putem rămânea impasibili, mai ales că înainte de orice, e vorba de mântuirea sufletelor.

Socotim, că nu este prea de vreme, ca să ne ocupăm serios și de această problemă, mai ales că înșiși credincioșii nu mai pot suporta această stare nenorocită de lucruri și cer, să luăm măsuri. Sfântul Sinod în ședința sa din 7. XI. 1923, preocupându-se de această problemă, dată fiind temeinică înrădăcinare, prin neluarea de măsuri viguroase la timp a acestui obicei, a găsit, că nu este de fel oportun de a se interveni către Înaltul guvern, pentru a se veni cu o lege coercitivă, așa precum ni se ceruse de un număr de credincioși din Târgu-Neamț, ci pentru curmarea acestui rău, Sfântul Sinod a hotărât :

a) Preoțimea să lucreze la inobilarea poporului nostru și la schimbarea în bine a deprinderilor lui de toate zilele.

b) P. P. S. S. Chiriarhi să dea pastorale în acest senz și să poruncească preoților, ca în predicile lor să lămurească norodul asupra celor sfinte și asupra respectului cuvenit lor.

c) P. P. S. S. Chiriarhi să pună chestiunea în discuțiunea conferințelor pastorale.

PR. SIMEDREA
secretar

MIRON
Metropolit primat

Bugetul

Corpurile legiuitoare au votat în săptămâna trecută bugetul statului pe 1924. La discuția asupra acestui buget în cameră a vorbit și păr. Dr. Ion Lupaș profesor universitar și asesor consistorial stăruind mai ales asupra bugetului cultelor și cerând ca preoții bisericilor românești să fie mai bine retribuiți ca până aci. A stăruit asupra necesității creierii seminariilor și a școlilor normale.

În senat a făcut P. S. S. episcopul Vartolomeu o interpelare nefiind mulțumit cu alcătuirea bugetului cultelor. Atrage atenția d-lui ministru de culte că preoții minoritarilor sunt

mult mai bine retribuiți ca preoții români. Cere să se steargă impozitul pe venitele patrafirului, să se salarizeze mai bine funcționarii bisericii, să se ajute bisericile sărace, să se reguleze pensiile mai echitabil și să se oprească târgurile și cârciumele și să se închidă oficiile publice în zile de Dumineci și sărbători, fapt care opreste poporul de-a merge la biserică.

La acestea I. P. S. Metropolitul primat adaugă observația că preoții minoritari, pe lângă plățile din partea ministerului Cultelor, au averile lor de milioane, pe cari statul nostru nu le-a atins.

D-l ministru Lapedatu arată în răspunsul său că statul a făcut tot ce trebuie să facă pentru biserică.

Dacă s'au secularizat unele averi ale mănăstirilor s'au luat numai averile mănăstirilor închinate a căror venituri treceau granițele în țări străine.

S'au luat dela Greci și s'au dat Statului, atunci ieșit de sub suveranitatea Turciei și care acuma se organiza. Din secularizare a profitat clerul de mir.

P. S. S. a spus că biserica a organizat Statul. E o mare eroare. Când s'a organizat statul în Muntenia și Moldova a fost nevoie de mitropoliți și i-au și făcut.

Statul a făcut Catedrala dela Alba Iulia și a pus temelia celei dela Cluj, a făcut episcopii noi, seminariile la Oradea-Mare, Huși, Constanța, C.-Lung.

Declararea bisericii noastre ca „biserică dominantă” arată toată solitudinea statului.

Salariile sunt insuficiente, dar ne străduim să le ridicăm. Salariile trebuiesc egalizate. Se vor ameliora odată cu ale tuturor funcționarilor statului.

Părerea mea este : Clerul formează o categorie socială care nu trebuie salarizată de stat, ci statul numai să le întregască salariile. Preotul nu poate fi considerat ca salariat al statului. Sunt biserici în stat cari au din trecut disponibilități, sunt preoți cu sate mai bogate, alții cu sate mai sărace și deci trebuie ajutate.

Preoții trebuie să ducă o viață mai bună în mijlocul societății.

Trebuiesc revizuite veniturile bisericii și statul să completeze unde lipsește.

Noi n'am luat instituțiile seculare ale bisericii spre a le distruge, ci spre a le promova.

Odată cu unificarea le veți lua să le îngrijiiți.

D-l ministru de finanțe a promis că din excedentele bugetare va da o treime bisericii. Anul acesta, bugetul cultului ortodox va fi majorat cu 70 milioane.

Astăzi când mulți vor să discrediteze statul cred că este inoportun să venim noi să spunem că statul nu are sollicitudinea. Biserica se va ridica alături de Stat, care va fi o mai puternică pavăză pentru ea.

Am ținut să spun la punct această chestiune și mulțumesc P. S. Sale pentru frumoasele cuvinte spuse.

Puțină răbdare și vom ajunge ca Biserica neamului să fie cea ce trebuie.

Dragoste de frate!

Biserica ortodoxă în monarhia Austro-Ungară a avut dușman politic pe însuși statul pentru că acel stat a considerat neamul românesc identic cu biserica ortodoxă. În virtutea principiului de dominare „divide et impera” a divizat biserica pentru că să stăpânească neamul.

Cu toată vitregitatea timpurilor biserica ortodoxă a rămas biserică națională a neamului românesc, de care rezultat istoric național fiecare român ar trebui să fie mândru.

Nu putem înțelege cum de se mai găsește român, care în calitate de catichet la liceu de stat în țara românească neîncetat ponegrește biserica ortodoxă în fața elevilor!?

Dacă educația cetățenească este una dintre principalele probleme ale liceelor, sigur că cel care falsifică istoria bisericii ortodoxe și o ponegrește înaintea elevilor acela falsifică istoria neamului românesc și fără istorie nu se poate face istoric cetățenească.

Dacă cineva nu e capabil să edifice, nu i se poate concede să distrugă. Atragem atenția factorilor în drept ca să-și estindă controlul și în această direcție, căci durere să mai află Români uitați de sine cari sub firma străină continuă și în țara românească tradiția țării ungurești.

Numele deocamdată nu impoartă, — așteptându-se îndreptarea. Cazul se petrece în județul Sătmar.

Ap. M.

Acțiunea românească

O seamă dintre intelectualii Clujului, cari nu aparțin nici unui partid politic, au alcătuit o asociație sub numele „Acțiunea Românească” cu scopul de a face propagandă pentru unirea tuturor forțelor neamului românesc din această țară spre a învinge o mișcare mare de regenerare în spiritul genuin național a societății românești. Asociația și-a ținut adunarea primă Duminică trecută în Reduta orașului.

A vorbit întâi d-l Aurel Ciortea rectorul Academiei de Comerț din Cluj, arătând scopul Acțiunii Românești, luptă contra elementelor streine și contra elementului corupt dinăuntru. Critică pe cei ce-si fac o platformă de a se îmbogăți din serviciile de Stat, lăsându-se mituiți și nelucrând decât contra bacsisului ce pretind.

D-l Valer Roman, arată legătura dintre Acțiunea Românească și diferitele organizațiuni politice. D-șă arată, că deși partidele politice au meritele lor din trecut și din emulațiunea lor au răsărit multe lucruri frumoase, totuși lupta lor astăzi a devenit prea acută și în loc de puncte de apropiere nu se caută decât puncte de diferențiere a românilor de acelaș neam.

D-l profesor universitar I. Cătuneanu se ocupă de chestiunea minorităților. Arată cum elementul ovrlesc s'a sustras în toate timpurile de a-și face datoria pentru acest neam și a tradat interesele românești atunci când neamul nostru se afla la mai mare strâmtoare.

Lupta contra jidanilor trebuie susținută și mai departe.

D-l profesor universitar Iuliu Hațieganu vorbește în urmă despre mișcările studentești.

Miscarea studenților a fost o acțiune instinctivă, — numerus clausus este justificat. Studențimea universitară în care un neam întreg și-a pus speranța, va trebui să continue mișcarea sa naționalistă, dar va trebui să iasă totodată din Universitate un element bine pregătit, cu carte.

Studentul A. Gociman vorbește pe urmă în numele studențimei universitare, arătând de ce a intrat studențimea în Acțiunea Românească, mulțumește celor mai bătrâni pentru sprijinul moral ce au dat studenților în lupta lor idealistă.

La urmă a vorbit d-l avocat Dr. Valer Pop după care adunarea s'a închis în liniste.

Concertul pentru Catedrală

Un concert cu program curat românesc s'a dat Sâmbătă seara în „folosul fondului de zidire al catedralei ortodoxe române din Cluj”. Dar nu numai scopul frumos al concertului, a atras lumea, ci în primul rând programul cu pricepere alcătuit. Admirabilul „Preludiu” și atât de româneasca „Horă” din poemul muzical al d-lui Tiberiu Brediceanu „Serata etnografică” au creiat dela început atmosfera pentru rest. Măestria cu care d-l Bobescu a condus atât acest prim punct, cât și Rapsodia a doua de Enescu (amestec de artă înaltă și motive populare) trebuie subliniat în special. D-na Lya Pop a cântat cu mult sentiment „Jelimi'ăș și n'am cui”, „Bade pentru ochii tăi”, (Brediceanu) și o bucată de factură nouă „Melancolie” (Negrea). Bătrânul măiestru, d-l G. Dima a condus corul Conservatorului, în colinde și cântări bisericesti, unele din cele mai frumoase compoziții ale d-sale. D-șoara Voileanu, cu talentul care e numai al ei, ne-a dat fiorul cu totul nou al muzicii lui M. Negrea. Compozițiile acestui tânăr profesor îndreptățesc nădejde de a vedea în el pe reprezentantul de mâne al marei muzici românești. Publicului i-a plăcut îndeosebi piesele mai mici fiind mai ușor de înțeles. „Impresiile dela țară” au darul să reducă la ultima expresie motivele inspirației populare. O surpriză au fost micile capo d'opere cântate cu temperament de d-na Aca de Barbu: câteva „colinde” nouă de-o structură arhaică (de Brediceanu). D-l I. Crișanu a cântat câteva compoziții mai vechi de Dima (Biata inimă 'nșelată, Cântecul păstorului, Curcile); a plăcut îndeosebi ultima, ca o pagină din „Povestea Vorbii” de Anton Pan. Incheierea o face d-l Negrea dirigând „Fantezia simfonică pentru orchestră mare”, o lucrare a sa de inspirație amplă și de linie largă. Acompanierea la pian pentru diferiții cântăreți a făcut-o d-l Trofimov. Concertul a fost desigur unul din cele mai reușite ce le-am auzit în Cluj. Călduroase mulțumiri trebuiesc aduse îndeosebi doamnei Silvia Comșa, care cu atâta zel a aranjat acest concert în calitate de prezidentă a „Reuniunii femeilor ortodoxe române”.

„PATRIA”

Buruiana

Două buruieni mici creșteau pe o brazdă la marginea unei poteci singuratice din grădina unei domnișoare... foarte bogată. Toată vara au fost udate cu rouă și raze de soare. Dar toamna se apropia cu nori întunecosi și vânturi ce pișcă și înțepă.

„O să murim curând”, zise una din cele două buruieni. „Aș vrea să fac ceva înainte de a muri ca să se vadă că am trăit și eu în lume. Mă gândesc că aș dori să am o floare roșie și oamenii ce vin să simtă cât de frumos miroase”.

„Ești nebună dacă vrei să-ți întrebuițezi puterea ta în astfel de chip”, zice cealaltă buruiană. „Eu vreau să trăesc cât voi putea de mult și să sug dulceța brezdei acesteia”.

În scurtă vreme buruiana dintâi capătă o floare roșie. Era așa de frumoasă că oricine trecea, sta în loc și o privea. Într-o zi către seară dealungul potecii trecea stăpâna casii cu logodnicul ei. Văzând floarea, se opresc în loc s'o privească. „Ce frumoasă și ce miros!” Tânărul nu se putu stăpâni și o rupse, punând-o în părul iubitei sale, împodobind-o de minune. Sărmana buruiană s'a simțit așa de fericită că a murit de bucurie.

Buruiana cealaltă trăia, dar din zi în zi se făcea mai urâtă ca și brazda unde era.

„A fost o nebună”, zise într-o zi către brazdă, buruiana. „Și-a dat toată silința și puterea ca să facă o floare roșie și așa a murit”.

„Eu sunt mândră de ea, zise brazda, s'a trudit și n'a trăit zadarnic pe pământ și oamenii au băgat-o în seamă. Ea și-a făcut datoria”.

— „A fost o nebună, zise buruiana, ce folos de floarea ei. Mai bine trăia aci alături de mine în lene și desfătare. Ce bine-i să trăesti din munca altora”.

În clipa următoare plugarul care își ara hotarul trase cu plugul brazda cea nouă, care îngroapă sub bulgărul de glie buruiana sfătoasă.

* * *

Câte buruieni de acest fel nu se găsesc și între oameni. Numai unii rodesc cu muncă și trudă cinstită „florile roșii” ale faptelor bune. Mulți sunt însă cari sug fără trudă măduva pământului țării, asemenea buruienii netrebnice, care după cuvântul Scripturii trebuie smulsă și aruncată în foc.

Moștenirea celor dispăruți în război

Între numeroasele chestiuni în legătură cu războiul, una dintre cele mai însemnate și care cer o cât mai grabnică deslegare, este aceea privitoare la actele de stare civilă a celor dispăruți în timpul războiului, despre cari nu se mai știe nimic.

Numărul acestora este destul de însemnat în toate țările cari au luat parte la război, iar în țara noastră, din cauza împrejurărilor în cari am luptat, este foarte mare, atât în armată, cât și în populația civilă.

Este o datorie față de urmașii și rudele celor dispăruți de a le înlesni limpezirea situațiunii create prin dispariția acelor pe cari pot li chemați să-i moștenească și este în același timp o cerință de ordine socială ca starea de incertitudine privitoare la existența a numeroase persoane, să înceteze cât mai grabnic.

Corpurile legiuitoare au votat în săptămâna trecută o lege nouă în chestiunea aceasta, care lege cuprinde următoarele dispozițiuni.

Art. 1. — Cei dispăruți în intervalul dela 13/26 Iulie 1914 și până la 1 Aprilie 192, data trecerii armatei pe picior de pace, vor putea fi prezumați încetați din viață dacă disparițiunea va fi durat cel puțin un an dela această din urmă dată.

Aceste dispozițiuni se aplică și persoanelor cari n'au aparținut armatei.

Art. 2. — Cererea pentru constatarea morții prezumate a unei persoane dispărute va putea fi făcută de orice parte interesată sau din oficiu de ministerul public. Cererea se va adresa judecătorului de ocol în circumscripția căruia dispărutul și-a avut ultimul domiciliu.

Art. 3. — Judecătorul, primind cererea, va dispune afișarea ei în extract la ușa judecătoriei, a primăriei și la ultimul domiciliu iar în comunele rurale și citirea ei în public într'o Duminică de către un agent al primăriei, constatându-se toate acestea prin procese-verbale de agenții respectivi. Dacă pe lângă probe scrise partea invoacă și martori, judecătorul va dispune chemarea și ascultarea lor după regulile dreptului comun.

Deosebit de acestea, judecătorul, din oficiu, va cere relațiuni despre persoana dispărută dela autoritățile publice, cari, după cazuri, ar putea procura informațiuni necesare în cauză.

După o lună dela afișarea cererii la locurile indicate, judecătorul va judeca și va pronunța în sedință publică cartea de judecată fără drept de opoziție și cu drept de apel la tribunal în termen de 10 zile dela pronunțare. Tribunalul va judeca cu aceeași procedură și hotărîrea sa va fi supusă numai recursului în casație, în termen de 10 zile dela pronunțare. Decizia Curții va fi fără drept de opoziție.

Art. 4. — Prin hotărîrea care declară moartea prezumată se va stabili data morții, care în lipsă de dovezi va fi data hotărîrii primei instanțe.

Dacă cel dispărut lipsește din momentul în care a avut loc o luptă, o explozie, un naufragiu sau un alt fapt de război, momentul aceluși fapt se va considera ca dată a decesului, afară dacă s'a stabilit prin cercetări că dispărutul a supraviețuit aceluși fapt.

Art. 5. — Hotărîrea definitivă pentru constatarea morții prezumate ține loc de act de moarte și va fi înscrisă după cererea părții interesate sau din oficiu în registrul de morți. În acest scop greșierul judecătoriei, dacă cartea de judecată a rămas definitivă, ori greșierul tribunalului, este dator a trimite extract de pe hotărîre ofițerului stării civile al ultimului domiciliu al mortului în termen de 10 zile dela data când hotărîrea a rămas definitivă.

Art. 6. — Pe baza hotărîrii care declară decesul prezumat al dispărutului se deschide succesiunea la data când hotărîrea a rămas definitivă.

Moștenitorii nu vor face acte de dispozițiune decât după trecere de un an dela deschiderea succesiunii.

Se exceptează averea mobilă supusă stricăciunii, care poate fi înstrăinată îndată după punerea în posesiune. Deasemenea va putea fi înstrăinată chiar și averea imobiliară dacă autoritatea judecătorească unde s'a deschis succesiunea ar găsi aceasta de un vădit folos pentru succesiune.

Vânzarea se va face prin licitație publică și prețul se va consemna la Casa de depuneri, moștenitorii prezumptivi neavând dreptul decât la venit.

Art. 7. — Dacă dispărutul se reîntoarce sau dacă se dovedeste existența lui, efectele hotărîrii prin care s'a declarat moartea prezumată vor înceta și hotărîrea definitivă va fi revizuită, după cererea celor interesați sau a procurorului.

lui, cu aceeași procedură și aceleași căi de atac cu cari a fost dată.

Pe temeiul acestei hotărâri de revizuire definitivă dispărutul își va primi averea în starea în care s'ar găsi, precum și prețul consemnat al lucrurilor înstrăinate din ea, sau cele cumpărate cu prețul averii vândute, fără a putea urmări acea avere dacă va fi trecută la o altă persoană.

Veniturile averii rămân definitiv câștigate de către cei trimiși în posesia moștenirii.

Art. 8. — Soția dispărutului, al cărui deces prezumat a fost declarat, se poate recăsători.

Căsătoria din urmă va putea fi anulată din cauză că soțul prezumat mort mai trăiește, numai după cererea primului soț sau după cererea soțului care n'a avut cunoștință de existența acestuia.

Acțiunea în nulitate se va intenta în termen de 6 luni dela constatarea oficială a existenței soțului presupus mort.

Căsătoria anulată va produce față de soțul de bună credință și de copiii efectele căsătoriei putative.

Art. 9. — Dacă sentința prin care unul din soți a fost declarat prezumat mort a fost atacată prin o cerere de revizuire, celălalt soț nu poate contracta o nouă căsătorie înainte de terminarea definitivă a litigiului, afară numai dacă cererea de revizuire a fost făcută după împlinirea a 3 ani dela înscrierea sentinței la oficiul stării civile.

Art. 10. — Până la darea unei hotărâri definitive de declararea morții prezumate a unui dispărut, judecătorul competent, după cererea părții interesate ori a ministerului public, sau chiar din oficiu, va putea numi un curator care să facă toate actele consemnatoare, cum și pe acele de administrație anume determinate privitoare la averea dispărutului. Curatorul va fi numit de preferință dintre moștenitorii prezumptivi ai dispărutului, cari ar înfățișa mai multă încredere pentru o bună administrație.

Judecătorul numind pe curator va dispune totodată cu veniturile să se împartă între moștenitorii prezumptivi ai dispărutului până la jumătate din valoarea lor și chiar în întregime dacă necesități imperioase familiare impun această dispozițiune.

Art. 11. — Hotărârea prin care s'a respins cererea de declararea morții rămâne fără efect

dacă în urmă s'ar dovedi cu acte de stare civilă decesul.

Art. 12. — Dispozițiunile din art. 7 se vor aplica și hotărârilor pronunțate de instanțele judecătorești după dreptul comun înainte de promulgarea acestei legi când dispărutul s'a reintors.

Art. 13. — Cererile pentru declararea decesului prezumat pe temeiul legii de față vor putea fi introduse timp de 5 ani socotiți dela punerea în aplicare a legii de față.

Ministrul justiției, G. G. MĂRZESCU.

Pomul de Crăciun

De mai mulți ani Gottlieb, un sărac tăietor de lemne și cei doi copii ai săi Hans și Gretchen iocuiău într-o căsuță sărăcăcioasă situată pe un delușel în apropierea de Pădurea Neagră.

În fiecare dimineață, Gottlieb făcea pe vatră focul pentru a-și prepara prânzul și când cea dintâi rază de lumină se arăta pe coline, el lua toporul și pleca în pădure ca să lucreze, lăsându-și copiii, singuri dormind.

Hans și Gretchen erau buni și ascultători. Când se sculau, regulau prin casă și aprindeau focul pentru ca tatăl lor, venind dela lucru, să găsească cald; iar când Gottlieb se întorcea seara obosit de muncă, drăgălașii săi copiii îi eșeau înainte de-l primcau, întrecându-se care să spună mai întâi, ce făcuse în timpul absenței sale. Într-o seară de iarnă, pe când cei doi copii stăteau lângă foc, așteptând pe iubitul lor tată să se întoarcă de la pădure, și vorbeau de scumpa lor mamă, moartă la aniversarea nașterii Mântuitorului, de cântecurile de la Crăciun cum și de frumoasa istorioară a micului Christ. Deodată auziră pe cineva bătând în ușă. Deschizând-o, găsiră un copil sărăcăcios îmbrăcat, desculț și tremurând de frig, care cum îi văzu le zise: *Mi-e frig și foame, lăsați-mă să intru!* Copiii îl introduseră în casă, îl încălziră pe lângă foc și-i dederă din mâncarea lor, pâine și lapte, apoi-l au culcat pe patul lor. Dimineata a dispărut fără a fi observat.

Adese-ori copiii vorbeau, în cursul zilei, despre sărmanul copil, mirându-se cum și când a plecat și dacă în seara următoare va găsi și în altă parte toate cele necesare cum găsisse la ei.

Vorbind astfel s'a înscrat. În mijlocul întunericului auziră o muzică și mai multe voci cân-

tând cel mai frumos himn al Crăciunului.

Pace pe pământ și voce bună între oameni.

Deschizând usa, văzură o ceată de copii venind în spre ei. Unii aveau instrumente muzicale, iar alții ramuri de brad.

În mijlocul acestor copii, se afla și micul lor oaspe dar acum era bine îmbrăcat, iar împrejurul capului, avea o mulțime de raze luminoase care-l formau o coroană. El ducându-se lângă cei doi copii le zise: Sunteți foarte milostivi, căci v'ați lipsit de cele necesare pentru a ajuta pe un biet sărman străin pierdut. După aceste vorbe înfigând în pământ o ramură verde de brad mai zise: Acesta va crește din an în an și la fie-care Crăciun o să găsiți câte ceva care să vă facă fericiți. Apoi mângâindu-i s'a dus.

Această ramură a fost cel dintâi pom de Crăciun. De atunci, în fie-care dimineată a Nasterii Mântuitorului, pomul se găsește încărcat cu diferite bunătăți, haine călduroase pentru Gottlieb, haine, ghete, cărți, jucării și alte bunătăți pentru copii. Aceasta se repetă în fiecare an și când Hans și Gretchen au devenit mari au văzut că micul lor oaspete nu era altul decât „*Micul Christ*”.

Din limba germană
V. MACRI

Iredentismul

O gazetă modestă din vechiul regat a publicat nu demult o scrisoare interesantă, care aruncă o lumină mult grăitoare asupra unor tendințe ce se manifestă în țara noastră.

Dăm și noi scrisoarea fără comentariu :

„Soția mea fiind catolică, — scrie domnul cu pricina, — a voit înainte de sărbătorile Pastelui să și îndeplinească toate datoriile creștinești postînd după ritul religiunii sale spre a se cumenica.

În ajunul zilei ce alesese spre acest sfârșit, merse să se confeseze unui preot catolic din localitate, de origină german.

„Acest apostol (!) al lui Christos după sistemul iesuiților, începu să întrebe pe soția mea cum se află în țară, ce face, dacă e căsătorită și cu cine.

„La auzul că soțul ei e ortodox, acel preot se revoltă și, luând o atitudine semeată, începu să facă morală soției mele, cum se poate că dânsa, catolică, să fie căsătorită cu un ortodox?

„Și începu să sfătuiască pe soția mea de a se despărți de mine, căci uniunea aceasta nici nu e valabilă în fața bisericii catolice.

„Își poate închipui ori-cine starea sufletească a acelei femei, bună creștină, dar indignată de preceptele acelui preot, care o sfătua să rupă legăturile unirei noastre casnice.

„Înterupând cuvântarea acelui nedemn preot, soția mea îi strigă :

— „Nu sunt acestea principiile religiei noastre, căci Christos n'a putut propovădui asemenea precepte imorale. Cât despre d-ta, care îmi indici calea peirei, nu poți fi apostolul lui Dumnezeu ci un nedemn corupător de conștiințe și nu te cred demn de a mă spovădui ție.

„Iar dacă acestea sunt principiile religiei noastre catolice, mă lepăd de religia această, care învață ura oamenilor între dânsii.

„Și, zicând aceste cuvinte, soția mea părăsi biserica”.

COMUNICĂRI

Aviz. Domnii protopopi sunt rugați să răspundă de urgență circularului nostru Nr. 5280 în chestia distribuirii calendarelor.

* * *

Nr. 5—924. — Atragem atenția preoțimei noastre asupra concl. congr. Nr. 238 din 1878 care dispune purtarea unui disc în ziua Botezului D-lui pentru fondul metropolitan. Sumele încasate se vor administra împreună cu raportul necesar oficiilor protopopești imediat după ziua praznicului, de unde se vor înainta aici până la 15 Febr. 1924.

* * *

Nr. 5988. — Inspectoratul Reg. al Instrucției din Cluj recomandă cu adresa Nr. 10.385 tuturor școalelor lucrarea: „Flora plantelor ce cresc în România” de Iuliu Prodan profesor la Academia Agricolă din Cluj. Preț 350 lei.

* * *

Arhivele Statului. — Nr. 6055. — Direcțiunea generală a arhivelor Statului cu adresa sa Nr. 258 cere Ministerului să întrevină la toate organele statului pentru păstrarea dosarelor din diferitele arhive. Atragem și noi atenția preoțimei noastre asupra acestui circular că încât are cunoștință despre astfel de dosare expuse

peirii să le anunțe direcțiunii din Cluj (str. Vasile Stroescu Nr. 14.)

„Având informații, că unele autorități și instituții, dependinde de departamentul Cultelor, distrug sau pun în vânzare arhivele vechi, am onoare a Vă ruga să binevoiți a dispune să se ia măsurile cele mai severe pentru a împiedeca de acum înainte o asemenea procedare, păgubitoare atât administrației în general cât și istoriei noastre naționale.

Cu acest prilej îmi permit a Vă informa, că urmează a se depune la arhivele statului, toate dosarele ce conțin acte mai vechi de 30 de ani și anume: se vor depune la Arhivele statului toate cele din cuprinsul Transilvaniei și părțile ungurene, la arhivele regionale din Cluj.

Este de absolută nevoie, să binevoiți a interveni pentru respectarea acestor dispozițiuni de oarece în ultimii ani, s'au pierdut o mulțime de arhive locale de cea mai mare importanță pentru istoria noastră.

Director general *Constantin Moisil.*

Sărbători fericite dorim tuturor cetitorilor și abonaților noștri.

***

Rugăm pe domnii cari au primit gazeta noastră în cursul anului 1923 să binevoiască a achita abonamentul restant de 40 lei.

***

Gusturi curioase. În Italia a murit de curând un profesor, vestit fizician, cu numele C. Seine. Cadavrul lui a fost ars iar cenușa lui a fost aruncată în mare. Asta ia fost dorința lui exprimată cu limbă de moarte.

***

Dr. Ioan Pașca fost profesor de teologie și spiritual la academia teologică din Gherla a făcut trecerea dela biserica gr. catolică la biserica noastră și a fost primit în sinul bisericii ortodoxe cu ziua de 1 Ianuarie 1924. Numitului i-s'a incredințat postul de profesor de religie la liceul „Regina Maria” din Cluj, unde și-a început activitatea. Vom reveni.

***

Calvarul nostru. *Adac la cunoștință fraților preoți cu am dat la tipar materialul calvarului nostru din anul 1916/17. Cartea aceasta e menită să rămână un document istoric al contribuției ce a dat-o preoțimea română din Ardeal în vremea aceea pentru înfăptuirea României mari și să reoglindeze limpede urgia cu care s'au pornit stăpânii fostei Ungarii în deosebi asupra preoțimei românești. Cuprinde toate suferințele îndurate de noi cu internați, deținuți, întemnițați și osândiți. Se estinde pe circa zece coale de tipar cu numeroase clișee. După ce au toți preoții trecuți prin acest calvar au răspuns apelului din anul trecut și având această carte o importanță istorică rog pe toți cei interesați să-mi comunice datele lor personale, cel mai târziu până la 1 Februarie când manuscriptul se va închide pe adresa Dr. Sebastian Stanca (seser) cons. Cluj strada Iuliu Maniu 36.*

***

Biserica românească din Sofia. În ziua de Sf. Nicolae a fost sfințită biserica românească din Sofia, capitala Bulgariei de către Metropolitul Stefan al Bulgariei și P. S. S. episcopul Visarion Puiu din Basarabia, ca delegat al statului nostru. La această festivitate a luat parte și o delegație mai mare a ministerului nostru de culte. A fost o serbare imponentă. S'au schimbat cuvântări foarte cordiale și s'au făcut manifestații de simpatie delegațiilor, studenților și gazetarilor români.

Metropolitul Stefan a declarat cu acest prilej într-o convorbire cu un ziarist: „Cred că este unul din cele mai fericite momente ale vieții mele cel de azi.

Și, ca mine, gândesc toți cei ce își iubesc neamul și credința”.

***

† *Iosif Pușcariu.* Din Timisoara ni se anunță moartea veteranului fruntaș al vieții publice ardelenice, *Iosif Pușcariu*, tatăl d-lui Sextil Pușcariu prof. univ. în Cluj.

Fostul avocat brașovean, Iosif Pușcariu, urmașul unei vechi familii nobile și frate al regretaților Ioan, Leonte și Ilarion, a luat parte activă în forurile noastre bisericești și școlare și în alte instituții de cultură și economie.

La adânci bătrânețe în vârstă de 88 ani s'a stâns la Timisoara, unde se stabilise la fiica sa, d-na Dora Bucliu.

Odihnească în pace.

***

† *Ana Furdni n. Gall* văduva fostului protopop al Câmpenilor a reposat în 23 Decembrie în Câmpeni în vârstă de 54 ani. Fieci țărâna ușoară.

* * *

Senatorul Sibiului, d-l C. Disescu, vorbind la o adunare în vechiul regat, acum vre-o două săptămâni, și-a pierdut vocea în cursul vorbirii.

CĂRȚI

Primim la redacție cartea: *Regule de Drept și de Morală* scoase din Sfânta Scriptură. Traducere după marele juristconsult și învățat francez M. Dupin, de M. N. Pacu, Profesor onorar, Avocat, fost Deputat și Senator. Cartea de 174 pagini conține 604 regule și diferite chestiuni așezate în ordine alfabetică. Ea este de un real folos teologilor, juristilor și oricărui iubitor d'a citi învățămintele de Morală și de Drept cuprinse în divina fântână de instruire, care se cheamă Sfânta Scriptură. Prețul unui exemplar 35 lei. Se poate comanda la redacția gazetei noastre.

AU APĂRUT :

Legi de Asistență de Dr. Octavian Căstea. Cuprinde toate legile, regulamentele și ordonanțele mai însemnate privitoare la ocrotirea săracilor, infirmilor, copiilor și minorilor. Cartea este de folos tuturor instituțiilor și celor ce se interesează de ocrotirea orfanilor.

* * *

Starea sufletelor după moarte de Arhim. Gheronte Nicolau. Cuprinde învățătura bisericeii noastre ortodoxe despre moarte, judecata, viața sufletelor după moarte și folosul rugăciunilor bisericeii pentru acestea. Este tipărită cu aprobarea Sf. Sinod.

* * *

Indrumări omiletice de P. S. Episcopul Ilarie Teodorescu dela Constanța. Cartea cuprinde pe larg principiile după cari se poate compune și rosti bine o cuvântare bisericească. Aprobata de Sf. Sinod și Consistoriul superior bisericesc.

* * *

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți :

1. *Papism și ortodoxism în Ardeal* de Dr. G. Ciuhandu — — 12.—Lei

2. *Românii ortodocși și Românii uniți* de Dr. G. Ciuhandu — 10.—Lei
3. *Ortodocșia și creștinismul apusean* de P. I. Nicodim — — — 8.—Lei
4. *Schisma Românească sau Unirea cu Roma* — — — — — 250 Lei
5. *Analele Asociației „A. Saguna“* II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.—Lei
6. *Invațămintele cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sff. Scriptură)* — — — — — 10.—Lei
7. *Vieța unei mame credincioase* de Dr. I. Lupaș — — — 5.—Lei
8. *Spice din istoria bisericeii* de Dr. I. Lupaș — — — — — 5.—Lei
9. *O pagină din lupta noastră pentru existență* de P. S. N. Ivan — — — — — 5.—Lei
10. *Memoriile Arhiepiscopului și Mitropolitului Andrei Saguna* 25.—Lei
11. *„Pentru neam și lege“, predici împotriva sectarilor* de Dr. G. Comșa — — — — — 35.—Lei
12. *„Istoria Românilor“* de Dr. Ion Lupaș — — — — — 50.—Lei
13. *„Problema educației sexelor“* — 8.—Lei
14. *„Femeia“* de Dr. C. Stanca — — 20.—Lei

Nr. 400—923.

3—3

CONCURS REPETIT

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune pe lângă veteranul paroh Găvri-lă Mureșan în Jimborul mare protopopiatul Unguraș să publice concurs repetit cu termen de 30 de zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Alesul capelan va beneficia de jumătate din toate venitele dela parohie și de întregirea dela stat pentru capelani.

Relectanții își vor înainta cererile de concurs instruate conform prescrierilor §-lui 13 din Statutul organic subscrisului oficiu protopresbiteral, și pe lângă respectarea dispozițiilor regulamentare au voie să se prezinte în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Unguraș 4/17 Noembrie 1923.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Unguraș în contălegere cu comitetul parohial din Jimborul mare.

Ioil Ghiurițan
protopresbiter

No. 201—1923.

1—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa III Sălciua de jos din protopresbiteratul Lupșa, devenită vacantă prin moartea parohului Romul Gombos, în conformitate cu decisiul comitetului parohial Nr. 5 dela 1/14 Iunie a. c., se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renasterea“.

Emolumentele împreunate cu postul de paroh sunt: a) venitele din parohie, conscrise în coala B., cu rezerva §-lui 26 a regul. pentru parohii, fiind acele în jumătate și pe timp de un an rezervate văduvei și orfanilor de preot; b) Salariul preotesc dela stat ce se acordă conform coalei B.

Cererile de concurs, înzestrate cu documentele prescrise d eregulamente și concluzul sinodal Nro. 82/1910, se vor trimite subscrisului oficiu protopresbiteral — în termenul deschis. Concurenții — pe lângă observarea prescrișelor din § 33 a regulamentului — se pot înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cânta, eventual a oficia și cuvânta, și a face cunostință și cu poporul.

Baia-Arieș, 20 Dec. 1923.

Oficiul protopresbiteral al Lupsei, în conțelegere cu comitetul parohial din Sălciua de jos:

VASILE GAN
protopresbiter

No. 622—1923 prot.

1—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. III. Găbud, protopresbiteratul Murăș-Ludoșului, se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renasterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Intregirea dela Stat.
2. Sesiune parohială 16 jugăre.
3. Ferdelă de cucuruz și zi de lucru dela fiecare familie.

4. Venitele stolare.

Concurenții vor înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul fixat,

iar pentru a se afce cunoscuți poporului se vor prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare la biserică spre a cânta ori a celebra și predica, observând dispozițiile art. 33, din Regulamentul pentru parohii.

Murăș-Ludoș, la 4 Decembrie 1923.

Oficiul protopopesc ortodox al Murăș-Ludoșului în înțelegere cu comitetul parohial.

ROMUL POPA
protopop

No. 395—1923.

1—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului vacant de paroh din parohia de clasa a II-a din parohia Bălan suseni aparținătoare tractului Unguraș, să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renasterea“.

Venitele sunt cele fasionate în coala B. pentru întregirile dela stat, susținându-să și birul preotesc de una miertă bucate dela fiecare familie.

Reflectanții au să și înainteze cererile de concurs instruite după normele prescrise subscrisului în termenului deschis și pe lângă observarea dispozițiilor reglementare să pot prezenta în parohie pentru a face cunostință cu credinciosii.

Oficiul protopopesc tractual în conțelegere cu comitetul parohial din Bălan.

Unguraș 17/30 Noembrie 1923.

IOIL GHIURITAN
protopresbiter

STEFAN FEHÉR

CLUJ — Str. Memorandului Nr. 21.

Pregătește

pălării pentru preoți după măsură și model

Repară pălării vechi după mustră originală,
precum și altfel de pălării
cu prețuri ieftine.